Indiens månedrøm bristede 56 minutter før lift-off

Af Lars Henrik Aagaard lha@berlingske.dk

I går var Indien godt på vej til at blive den blot fjerde nation i verden til at landsætte et fartøj blødt og sikkert på Månen. Men den planlagte opsendelse af månemissionen Chandrayaan-2 måtte udsættes på grund af tekniske problemer.

Blot 56 minutter før lift-off bristede den helt store indiske månedrøm. I hvert fald foreløbig.

For mens nedtællingen var godt i gang tidligt mandag morgen lokal tid på raketbasen Sriharikota på Indiens østkyst, så teknikere sig nødsaget til at afbryde opsendelsen »på grund af et teknisk problem i opsendelsessystemet«, oplyser Indiens rumagentur.

Håbet for den fremstormende rumnation var ellers, at Indien skulle blive det blot fjerde land i verden, der gennemfører en såkaldt blød landing på Jordens store satellit. De tre øvrige er USA, Rusland og Kina.

Tilmed skulle den planlagte landing af rummissionen Chandrayaan-2 have fundet sted på den næsten uudforskede sydpol på Månen, hvor der menes at være store mængder vand bundet som is i kratere.

Der er imidlertid stadig håb for Indien, idet en ny opsendelsesdato snart ventes offentliggjort. Dermed kommer Indien formentlig til at misse en måneopsendelse her i den symbolske uge op til 50-års jubilæet for den første bemandede månelanding, der fandt sted 20. juli 1969.

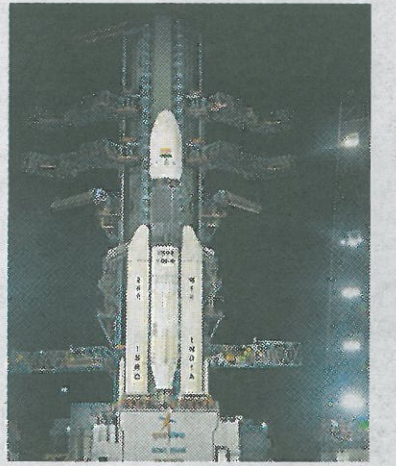
Men historien viser, at det er vanskeligt at gennemføre sikre, bløde landinger på Månen. Så sent som 22. april i år blev den israelske månelander Beresheet - historiens første privatudviklede månemission - knust i forsøget på at foretage en blød landing deroppe.

Robotbil i maven

Chandrayaan-2-missionen består af tre dele - et kredsløbsfartøj, et landingsfartøj og et robotkøretøj.

Landingsfartøjet hedder Vikram og medbringer i sin mave den 27 kilo tunge robotbil Pragyan, der har instrumenter til at analysere månesand, eksempelvis for tegn på vand.

I det barske miljø på Månen med temperaturer på mellem minus og plus 100 grader celsius ventes den imidlertid ikke at kunne overleve mere end 14 dage. Til gengæld vil den kunne tilbagelægge en distance på op mod 500 meter fra landingsstedet og sende data og billeder tilbage til Jorden. Den oprindelige hensigt var, at den nervepirrende landing skulle have fundet sted i begyndelsen af september. En ny landingsdato kan først fastsættes, når de indiske rummyndigheder kender den nye opsendelsesdato.



Chandrayaan-2-raketten står her på startrampen i den indiske delstat Tamil Nadu. Raketten vejer halvanden gange mere end en fuldt optanket jumbojet og er 44 meter høj. Foto: Isro handout photographs/EPA/Ritzau Scanpix

Med et budget på omkring en milliard kroner er Chandrayaan-2-missionen den dyreste og mest komplicerede, som Indien nogensinde har kastet sig ud i i rummet. I 2008 opsendte landet Chandrayaan-1, der ikke landede på Månen, men som under sine kredsløb foretog datidens mest detaljerede analyse af vand på Månen.

Ifølge BBC har over 1.000 forskere og ingeniører været involveret i Chandrayaan-2-missionen, og for første gang har man ladet to kvinder stå i spidsen for en indisk rummission.